

Zaopatrzenie, pielęgnacja i postępowanie w przypadku wcześniaków i noworodków z wyłonią stomią

Małgorzata Pudło

Coloplast®
Professional

Wytworzenie przetoki u noworodka może mieć różne podłoże, stomia może być wyłonią na dowolnym odcinku przewodu pokarmowego. Przyczyny wyłonięcia stomii mogą być wrodzone lub nabyte, stan kliniczny noworodka decyduje o miejscu wytworzenia przetoki. Do najczęstszych przyczyn zalicza się:

- **martwicze zapalenie jelit**
- **niedrożność smółkowa**
- **wysokie zarośnięcie odbytnicy**
- **choroba Hirschsprunga**

W większości przypadków wytworzenie stomii u dziecka ma charakter czasowy.

OPIS PRZYPADKU

Chłopiec urodzony siłami natury o czasie – 10 punktów w skali Apgar. W 3 dobie u dziecka nie pojawiła się smółka, noworodek był niespokojny, płaczący, miał wzdęty i bolesny brzusek. W 5 dobie w moczu u dziecka pojawił się ciemny osad, wskazujący na przetokę z jelita do pęcherza moczowego. Wykonano diagnostykę i potwierdzono wysokie zarośnięcie odbytu, co skutkowało samoistną przetoką z jelita do pęcherza i uwolnieniem zalegającej treści w jelicie. Dziecko zostało przetransportowane do kliniki chirurgii dziecięcej i poddane operacji. Wyłonią stomię dwulufową z mostkiem skórny. Noworodek po 10-dniowym pobycie w szpitalu, w stanie ogólnym dobrym, został wypisany do domu z zaleceniami.

PODJĘTE LECZENIE

W warunkach domowych rodzice dziecka zetknęli się z problemami, które wymagały interwencji specjalisty. Pojawiło się podciekanie treści z worka stomijnego i w krótkim czasie skóra wokół stomii była zaczerwieniona. Ponieważ u dziecka została wyłonią stomia dwulufowa z mostkiem skórny, zaopatrzenie stanowiło poważny problem. Początkowo zastosowano worki SenSura Mio Kids osobno na oba otwory stomijne. Przycinano worki tak, aby można było je umocować na brzuszku nie

zakrywając kikutą pępka. Przylepiec był elastyczny, dobrze przylegał do skóry i zapewnił swobodę ruchów noworodka. Stosowano tradycyjny sposób odklejania worka od skóry używając środka do usuwania przylepca - Brava dla noworodka. Nie powodowało to bólu podczas zdejmowania woreczka z delikatnego brzuszka dziecka. Nadal jednak worki się odklejały. Przyczyną tego stanu było mechaniczne odrywanie przylepca worka przez ściągacz pampersa. Częste odklejanie worków, a tym samym częsta ich zmiana, podrażniła skórę wokół stomii, a dziecko było niespokojne i płaczące. Wraz z rodzicami dziecka szukaliśmy dobrego rozwiązania problemu.

Dzięki uprzejmości firmy Coloplast bardzo szybko otrzymaliśmy dostęp do woreczków SenSura Mio Baby. Początkowo próbowano przykleić jeden worek na dwa otwory ale średnica otworu w płytce okazała się być niewystarczająca. Wróciliśmy do początkowej wersji zaopatrzenia każdej lufki osobnym workiem. Miękki kołnierzyk płytki umożliwił zamocowanie worka bez silnego przyciskania podbrzusza. Elastyczny, miękki przylepiec dopasował się do kształtu ciała i idealnie przykleił się do skóry. Specjalny otwór znajdujący się w sprzęcie SenSura Mio Baby, pozwalał strzykawką odciągać treść z woreczka. Opróżniany worek długo pozostawał pusty i tym samym przedłużał się czas utrzymywania sprzętu na skórze dziecka. Zaczerwienie skóry wokół stomii szybko ustąpiło. Zastosowano większy rozmiar pampersa co umożliwiło całkowite zakrycie woreczków. Dziecko swobodnie poruszało rączkami i nóżkami nie powodując mechanicznego odrywania woreczków. Zmianę sprzętu wykonywano po kąpieli dziecka, co drugi dzień. Nie stosowano dodatkowych wzmocnień i środków pielęgnacyjnych z rodziny produktów Brava.

WNIOSKI

Od momentu włączenia się w opiekę nad

noworodkiem z wyłonioną stomią dwulufową, w krótkim czasie, około 3-4 dni, opracowano system doskonałej szczelności sprzętu stomijnego. Początkowe problemy z podrażnioną skórą, powstały wskutek odklejania się worków, szybko opanowano. Do odklejania sprzętu zastosowano środek do usuwania przylepca Brava dla niemowląt. Skórę wokół stomii myto miękkim gazikiem z użyciem mydła o pH 5,5. Skórę osuszano delikatnym strumieniem ciepłego powietrza z suszarki do włosów a jej szum uspakajał dziecko. Przygotowany sprzęt stomijny delikatnie przyklejano do ciepłej skóry na brzuszku. Całość zabezpieczano większym pamperssem, obejmującym oba worki. Rodzice maluszka,

po wstępnej edukacji, mogli bez problemu samodzielnie dokonywać zmian sprzętu stomijnego. Kolejne spotkania z rodziną polegały na edukacji i wyjaśnianiu trudnych dla nich zagadnień. Stały kontakt ze specjalistą i dostępność dobrze dobranego sprzętu, daje rodzicom i dziecku poczucie bezpieczeństwa. Specjalnie zaprojektowane worki SenSura Mio Baby znakomicie dopasowują się do delikatnej i bardzo wymagającej skóry noworodka, są wytrzymałe i łatwe w aplikacji. Jest to bardzo duży komfort dla dziecka, rodziców i osób zajmujących się edukacją.

Małgorzata Pućko

mgr pielęgniarstwa, specjalizacja pielęgniarstwo chirurgiczne.

Ukończyłam studia medyczne na kierunku pielęgniarstwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Po uzyskaniu dyplomu rozpoczęłam specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego, którą z powodzeniem ukończyłam. Obok pracy zawodowej aktywnie udzielam się w zespołach problemowych zajmujących się leczeniem trudno gojących się ran i odleżyn, działających przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie a także w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie. Jestem wykładownicą akademickim, uczestniczę w zjazdach i konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Ponad to autorką i współautorką wielu artykułów i prezentacji dotyczących pielęgnacji ran, odleżyn i stomii. Organizuję szkolenia i konferencje poświęcone opiece nad pacjentem z raną przewlekłą i trudną stomią. Jestem członkiem grupy tworzącej standardy dotyczące jakości życia pacjenta z wyłonioną stomią. Biorę udział w badaniach krajowych i międzynarodowych poświęconych wyżej wymienionym tematom. Jestem pielęgniarką oddziałową w oddziale chirurgii naczyniowej, w zawodzie pracuję od 35 lat, przez wiele lat na chirurgii ogólnej, a od 9 lat – chirurgii naczyniowej. Od 18 lat zajmuję się pacjentami z wyłonioną stomią, natomiast od 13 lat pacjentami z ranami przewlekłymi.